

PLA ESPECÍFIC PER A L'APRENTATGE DE

LLENGÜES

CEIP ESCULTOR ORTELLS

1. Introducció

2. Accions inicials

2.1 Accions al centre

- a) Projecte lingüístic de centre (PLC)
- b) Acollida a les famílies

2.2. Accions d'aula

- a) Abans de l'arribada a l'aula
- b) Presentació del nou alumne al grup
- c) Altres mesures dins l'aula

3. Accions sobre planificació, recursos, adaptacions, activitats d'avaluació de la llengua.

3.1. Organització

3.2. Decisions pedagògiques

3.3. Bastides

4. Criteris de revisió

5. Normativa de referència

1. INTRODUCCIÓ

En aquest document presentem accions educatives d'acollida amb la família i l'alumne d'acord amb la legislació vigent i el PLC dirigides a tota la comunitat educativa del centre per tal d'afavorir la integració de l'alumnat nouvingut amb desconeixement d'una o les dues llengües de la comunitat.

Proposem també accions relacionades amb l'acompanyament emocional i lingüístic.

2. ACCIONS INICIALS

2.1 ACCIONS AL CENTRE

A) PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE (PLC)

SUPORT LINGÜÍSTIC I EMOCIONAL	DESCRIPCIÓ DE LA MESURA	ACTUACIÓ	RECURSOS	RESPONSABLES
Perfil lingüístic del centre	L'aprenentatge de l'alumnat nouvingut es vehicularà en la llengua amb major càrrega lectiva del PLC que serà la prioritària i, seguidament, s'intensificarà l'altra llengua oficial.	PLC amb major percentatge d'hores en valencià. L'aprenentatge intensiu del valencià ha de portar-se a terme durant tot el curs acadèmic.	El PLC de cada centre	Equip directiu i i claustre

B) ACOLLIDA a les famílies. Entrevista inicial

SUPORT LINGÜÍSTIC I EMOCIONAL	DESCRIPCIÓ DE LA MESURA	ACTUACIÓ	RECURSOS	RESPONSABLES
<p>Acollida i entrevista amb la família (abans de l'entrada de l'alumne a l'aula)</p>	<p>Aquest moment és fonamental perquè la família se senta acollida i escoltada. El clima de l'entrevista ha de ser agradable i cal crear un vincle de confiança entre les dues parts.</p> <p>L'entrevista ha de tindre quatre objectius:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Recopilar informació sobre l'alumne - Donar informació a la família - Mostrar el centre educatiu - Facilitar lligams amb la comunitat 	<p>Conèixer la mobilitat familiar, la procedència de l'alumnat, l'entorn sociocultural de la família, l'escolarització prèvia o les llengües familiars.</p> <p>La valoració ha de ser sempre positiva, siga quin siga el bagatge lingüístic i cultural de l'alumne.</p> <p>Aquesta informació ha de ser traslladada al tutor o tutora, que al seu torn la traslladarà a la resta de l'equip docent. Tothom la tindrà abans de l'entrada de l'alumne a l'aula.</p>	<p>ANNEX 1 Entrevista inicial Educació Infantil.</p> <p>ANNEX 2. Entrevista inicial Educació Primària.</p> <p>Pla d'acollida d'alumnat nouvingut (Infantil o Primària)</p>	<p>Membre de l'equip directiu o proper, que conega PLC, PEC..., informat dels recursos municipals, preocupat per les cultures que arriben al centre, sensible i empàtic.</p>
		<p>Explicar la situació lingüística del centre, mostrant el valencià i el castellà com a llengües de cohesió i integració. L'aprenentatge de cap</p>		

llengua mai és un problema.

Hem de donar horaris, agenda, dossier de benvinguda, normes, informació sobre extraescolars, equip directiu, professorat, web família, llengües de l'escola i de les assignatures, com es farà l'aprenentatge de les llengües, com rebran la informació dels progressos de l'alumnat.

Mostrar les dependències del centre: despatxos, aula, gimnàs, etc.

Facilitar el contacte amb institucions, serveis socials, regidoria de normalització lingüística i els recursos de la comunitat.

2.2 ACCIONS A L'AULA

A) ABANS de l'arribada a l'aula

SUPORT LINGÜÍSTIC I EMOCIONAL	DESCRIPCIÓ DE LA MESURA	ACTUACIÓ	RECURSOS	RESPONSABLES
Preparació per a l'arribada de l'alumnat nouvingut a l'aula	Organitzar la classe. Treballar les actituds, sensibilització, empatia, de les persones acollidores (companys i professorat). Revisar el treball de sensibilització pluricultural realitzat al centre.	Informació prèvia a la incorporació al grup classe: sensibilitzar-los sobre com es pot sentir i com el podem ajudar, demanar-los la seua col·laboració perquè supere dificultats i millorar el seu estat emocional, explicar el desgast emocional que suposa abandonar ta casa i arribar a un lloc desconegut (estratègies de treball sobre el dol migratori)	Rètols, fotografies i murals.	Tutora o tutor, equip docent de la classe.

B) PRESENTACIÓ del nou alumne o alumna al grup

SUPORT LINGÜÍSTIC I EMOCIONAL	DESCRIPCIÓ DE LA MESURA	ACTUACIÓ	RECURSOS	RESPONSABLES
Tutorització i acompanyament de l'alumnat nouvingut.	Recomanacions per a l'entrada a l'aula de l'alumne nouvingut	Estratègies d'atenció a la diversitat	Recomanacions bàsiques per atendre l'alumnat nouvingut.	Tutora o tutor, equip docent de la classe
		Activitats de presentació i cohesió de grup. Proporcionar bastides emocionals	Dinàmiques grupals	Tutors i tutores i companys i companyes del grup/classe

C) Altres mesures dins de l'aula

SUPORT LINGÜÍSTIC I EMOCIONAL	DESCRIPCIÓ DE LA MESURA	ACTUACIÓ	RECURSOS	RESPONSABLES
Tutorització i acompanyament (resta de professorat i alumnat)	<p>Grups de conversa i de desenvolupament de l'expressió oral organitzats amb voluntaris.</p> <p>Tallers de reforç escolar</p>	<p>Organitzar grups de conversa que permeten millorar la comunicació oral, consolidar les estructures gramaticals i ampliar el vocabulari en un ambient distés i motivador.</p> <p>Planificar diferents situacions comunicatives i activitats variades.</p> <p>Accions d'inclusió i d'intercanvi lingüístic als patis durant el temps d'esbarjo.</p> <p>Organitzar tallers de reforç lingüístic.</p>	Activitats de parla/escolta a l'aula.	<p>Alumnat voluntari del mateix grup</p> <p>Alumnat voluntari que pertany a la comunitat educativa</p> <p>Organitzador de grups interactius destinats a la conversa (situacions quotidianes)</p>

3. ACCIONS SOBRE LA PLANIFICACIÓ, RECURSOS, ADAPTACIONS, ACTIVITATS I AVALUACIÓ DE LA LLENGUA

3.1 ORGANITZACIÓ

SUPORT LINGÜÍSTIC I EMOCIONAL	DESCRIPCIÓ DE LA MESURA	ACTUACIÓ	RECURSOS	RESPONSABLES
Facilitar la incorporació de l'alumnat al sistema educatiu valencià proporcionant-li els instruments lingüístics bàsics per a poder aconseguir el nivell II i III de comunicació bàsica (seguir les classes en valencià, castellà, anglés...) per tal d'aconseguir un confort emocional i d'interacció	Detecció de les circumstàncies de vulnerabilitat i les barreres per a la inclusió que fa l'equip educatiu.	Planificar i aplicar les mesures i els suports addients; incidir especialment en el nivell de resposta II i en les mesures de nivell III que no requereixen una avaluació sociopsicopedagògica. Comunicar al servei d'orientació del centre quan l'equip educatiu constata que les mesures adoptades no són eficients i planificar-ne de més addients.	Pla d'acollida del centre	L'equip educatiu, coordinat per la tutora o el tutor i, si escau, l'assessorament del servei especialitzat d'orientació.
	Fer reforç lingüístic fora de l'aula ordinària, especialment quan desconeixen les dos llengües oficials (el mínim temps possible).	Utilitzar el PLC com a guia de referència respecte a les accions establertes en matèria d'acollida i integració.	Nouvinguts: paraules i fets (SEP-REDI)	L'equip educatiu, coordinat per la tutora o el tutor i, si escau, l'assessorament del servei especialitzat d'orientació.

	<p>Reforç lingüístic dins de l'aula ordinària: sempre cal tenir en compte l'enfocament comunicatiu i la interacció de l'alumnat. Objectiu: el reforç lingüístic pot ajudar a enfortir el projecte o tasques que es realitzen a l'aula per tal de seguir de manera adaptada el ritme de la resta d'alumnes.</p>	<p>Implementar la docència compartida com a recurs idoni per a la inclusió de l'alumnat nouvingut a l'aula que permet atendre la resta de necessitats de l'aula de manera coordinada i facilita la supervisió i la tutorització de l'alumnat.</p> <p>Facilitar ajudes durant les activitats d'aula per tal de centrar l'atenció, clarificar conceptes, guiar la tasca i, especialment, afavorir l'expressió oral.</p> <p>Organitzar l'aula en grups heterogenis tant per a la integració com per al suport acadèmic.</p>		<p>Professorat</p>
--	--	--	--	--------------------

4.2. DECISIONS PEDAGÒGIQUES

SUPORT LINGÜÍSTIC I EMOCIONAL	DESCRIPCIÓ DE LA MESURA	ACTUACIÓ	RECURSOS	RESPONSABLES
<p>Facilitar la incorporació de l'alumnat al sistema educatiu valencià tot proporcionant els instruments lingüístics per a poder aconseguir el nivell llindar de comunicació bàsica (seguir les classes en valencià, castellà, anglés...) per tal d'aconseguir un confort emocional i d'interacció.</p> <p>Coordinació del tutor/a amb el professorat del centre i els professionals de suport interns i externs que participen a les actuacions o programes addicionals.</p>	<p>Seleccionar els sabers bàsics que ha d'assolir l'alumnat nouvingut</p>	<p>Adaptar, establir i seqüenciar les capacitats lingüístiques a assolir.</p> <p>Seleccionar els continguts bàsics de cada tema.</p>	<p>Orientacions metodològiques per al treball de les llengües vehiculars.</p>	<p>Professorat</p>
	<p>Definir com han d'accedir als sabers seleccionats</p>	<p>Adaptar els criteris i instruments d'avaluació.</p>		
	<p>Establir les ajudes que proporcionarem</p>	<p>Adequar el nivell de llengua per facilitar la comprensió.</p> <p>Adaptar les tasques i activitats que demanem a l'alumnat.</p> <p>Oferir suport a l'alumnat (codocència, alumne/a-tutor, etc.)</p> <p>Oferir bastides per facilitar l'adquisició dels sabers bàsics i promoure una progressiva comunicació de l'alumnat.</p>		

4.3. BASTIDES

SUPORT LINGÜÍSTIC I EMOCIONAL	DESCRIPCIÓ DE LA MESURA	ACTUACIÓ	RECURSOS	REONSABLES
<p>Facilitar la incorporació de l'alumnat al sistema educatiu valencià proporcionant-li els instruments lingüístics bàsics per a poder aconseguir el nivell llindar de comunicació bàsica (seguir les classes en valencià, castellà, anglés...) per tal d'aconseguir un confort emocional i d'interacció</p>	<p>Segons el nivell de llengua i coneixements previs, presentar la tasca de forma clara i senzilla de manera que l'alumne/a trobe orientació en el camí que el portarà a resoldre els aprenentatges.</p>	<p>Ús del diccionari</p> <p>Comparació entre llengües</p> <p>Facilitar el vocabulari acadèmic bàsic</p> <p>Contextualitzar els conceptes</p> <p>Activar els coneixements previs</p> <p>Organitzadors gràfics que faciliten la visualització de la informació</p> <p>Facilitar esquemes o mapes conceptuals</p> <p>Facilitar resums i <u>recapitular els continguts</u></p>		<p>Professorat i alumnat</p>

		<p>Potenciar la lectura comprensiva a l'aula</p> <p>Gestualitzar</p> <p>Emfasitzar les idees clau i les instruccions</p> <p>Arranjar l'aula amb paraules clau</p> <p>Donar instruccions molt clares</p> <p>Revisar constantment la comprensió</p> <p>Deixar temps suficient per a respondre</p>		
--	--	---	--	--

4. CRITERIS DE REVISIÓ

Quan l'equip educatiu constata que les mesures adoptades no són eficients, mitjançant el tutor/a, ha de comunicar-ho al Departament d'Orientació del centre. Seguidament han de planificar mesures més adients i revisar-ne la seua efectivitat.

5. NORMATIVA DE REFERÈNCIA

Llei 4/2018, de 21 de febrer, de la Generalitat, per la qual es regula i promou el plurilingüisme en el sistema educatiu valencià.

RESOLUCIÓ de 5 de juny de 2018, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es dicten instruccions i orientacions per a actuar en l'acollida d'alumnat nouvingut, especialment el desplaçat, als centres educatius de la Comunitat Valenciana. [2018/5664] DECRET 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià.

ORDRE 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a l'inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià.

GUIÓ PER A L'ENTREVISTA AMB LA FAMÍLIA DE L'ALUMNAT NOUINGUT DE L'ETAPA D'EDUCACIÓ INFANTIL

Aquest guió conté els ítems dels quals convé parlar en una entrevista inicial, i que serviran per a recollir dades fonamentals en la primera trobada que es realitze amb la família de l'alumnat nouvingut al centre. Ha de ser un diàleg amigable i fluid, en què no s'han de llegir les preguntes com si es tractara d'un qüestionari. Recordem que estem parlant d'una entrevista de coneixement inicial. Hem de disposar de temps i, en la mesura de les nostres possibilitats, d'alguna persona que ens faça d'íntèrpret si sabem que hi ha problemes de comunicació lingüística. La informació recollida la posarem per escrit i la podem incloure en l'expedient de l'alumnat.

L'entrevista, a banda de recollir dades de l'alumne i de la família, també haurà de facilitar informació sobre el sistema educatiu valencià, informació del centre, de manera oral però també acompanyada d'un suport escrit, en valencià i en castellà. Cal informar qui forma l'equip directiu i qui serà el tutor o la tutora del fill o la filla, de les tres llengües (dues oficials i una estrangera) amb què es treballa al centre, i quina és la seua distribució per assignatures, mostrant que aquesta diversitat de llengües no és un entrebanc, sinó una oportunitat. Els haurem d'explicar com es desenvoluparà la benvinguda amb el fill o filla (si hi ha aula d'acollida al centre, que aquesta es tracta d'una mesura extraordinària fins a assolir el nivell llindar de la llengua i que hi estarà el mínim temps possible, que farem una avaluació cada mig trimestre de la qual seran informats...)

Els facilitarem l'horari del fill o filla, el calendari escolar, una agenda del centre (si és el cas) els informarem sobre el banc de llibres i els sistemes de comunicació amb la família (Ítaca, Web Família, Aules). Els mostrarem les principals dependències del centre (aula on anirà l'alumne, dependències comunes, menjador, aules específiques, pati...)

Dades familiars

- Nom i cognoms del pare, mare o tutor/tutora legal telèfon
- Professions
- Nombre de germans i posició que ocupa el nou alumne
- Persones que viuen al mateix domicili que l'alumne o alumna
- Persona que pot actuar de traductor. Nom, telèfon, horari.
- Persona que s'està més hores amb l'alumne o alumna i llengua amb què es comunica amb el xiquet o xiqueta
- País de procedència
- Llengua o llengües familiars i conegudes per la família i l'alumne o alumna
- Contacte/coneixement de les llengües oficials per part d'algun membre de la família
- Problemes greus de salut d'algun membre de la família
- Preocupacions de la família en l'àmbit escolar
- Altres aspectes que la família vulga afegir

Característiques personals de l'alumne o alumna

- Dades d'interès de l'embaràs, part o postpart.
- Desenvolupament motor: a quina edat va començar a gatejar, a caminar, etc.
- Comunicació: quan va començar a parlar, se l'entén bé quan parla, s'expressa més amb gestos que amb paraules, comprén el que se li diu, se'l corregeix amb un model correcte quan parla malament, etc.
- Salut: malalties generals, visió, audició, operacions, necessita atenció mèdica, problemes respiratoris, al·lèrgies, intoleràncies a determinats aliments, etc.
- Característiques personals: té un caràcter obert, alegre, parlador, pacífic, generós, decidit, responsable, obediènt, dominant, depenent dels adults, endreçat, etc.
- Socialització: ha anat a una escoleta, relació amb altres xiquets coneguts, li agrada fer amics nous, etc.
- Altres aspectes que la família vulga afegir

Relacions alumne o alumna amb la família

- Relació de l'alumne o alumna amb els membres de la família
- Es prenen conjuntament les decisions que incideixen en l'alumne o alumna
- Es marquen per part de la família unes normes o límits clars
- L'alumne o alumna atén les normes que es marquen a casa, té rabietes, etc.
- Relació de la família davant les conductes positives o negatives de l'alumne o alumna
- La família dedica un temps a dialogar i jugar amb els fills
- La família dona xicotetes responsabilitats al xiquet/a. Observa si el seu fill o filla té algun problema per aconseguir-les
- Altres aspectes que la família vulga afegir

Temps lliure de l'alumne

- Activitats a què li agrada jugar, li agrada compartir els joguets, els cuida o els trenca, amb qui juga habitualment, juga a jocs tranquils amb xiquets de la seua edat, li costa relacionar-se, li agrada cantar, ballar, dibuixar, fer construccions, puzzles...
- L'alumne veu la televisió, quins programes i quantes hores. Té accés a altres pantalles? Quines ...

Hàbits de l'alumne

- L'alumne participa en la seua higiene personal, a l'hora del bany, llavar-se les dents, les mans...
- L'alumne té control d'esfínters de dia i de nit.
- Alimentació: menjades que fa durant el dia, a quina hora; desdijuna abans d'anar a l'escola, s'emporta un esmorzar per a l'hora del pati...
- Son: dorm sol, al llit familiar o comparteix habitació i amb qui; quantes hores dorm a la nit, hora d'alçar-se i anar a dormir, fa migdiada, té algun objecte per dormir o segueix algun ritual, utilitza encara el pipo o el substitueix fent la "pipa", té pors o malsons.
- Hàbit lector: té llibres i contes a casa, li llegeixen cada dia...

ANNEX 2

GUIÓ PER A L'ENTREVISTA AMB LA FAMÍLIA DE L'ALUMNAT NOUINGUT DE L'ETAPA D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Ací hi ha un guió amb els ítems sobre els quals convé parlar en una entrevista inicial, i que ens serviran per a recollir dades fonamentals en la primera trobada que es realitze amb la família de l'alumnat nouvingut al centre. Ha de ser un diàleg amigable i fluït, sense llegir-los les preguntes com si es tractara d'un qüestionari. Hem de disposar de temps i, en la mesura de les nostres possibilitats, d'alguna persona que ens faça d'intèrpret si sabem que hi ha problemes de comunicació lingüística.

En aquesta entrevista, a banda de recollir dades de l'alumne i de la família, nosaltres també els haurem d'oferir informació sobre el nostre sistema educatiu i del centre, de manera oral però també acompanyada d'un suport escrit, en valencià i en la llengua familiar. Els hem d'informar de qui és l'equip directiu i qui serà el tutor o la tutora del fill, així com la resta de professorat que estarà amb ell. Els hem d'informar de les tres llengües (dues oficials i una estrangera) en què es treballa al centre, i quina és la seua distribució per assignatures, mostrant que aquesta diversitat de llengües no és un entrebanc, sinó una oportunitat. Els haurem d'explicar com es desenvoluparà la benvinguda amb el fill o filla (si hi ha aula d'acollida al centre, que aquesta es tracta d'una mesura extraordinària fins a assolir el nivell llindar de la llengua i que hi estarà el mínim temps possible, que farem una avaluació cada mig trimestre de la qual seran informats...)

Els facilitarem l'horari del fill o filla, el calendari escolar, una agenda del centre, els informarem sobre el banc de llibres i els sistemes de comunicació amb la família (Ítaca, Web Família, Aules). Els mostrarem les principals dependències del centre (aules, biblioteca, aules específiques, pati...).

Dades familiars

- Nom i cognoms del pare, mare o tutor/tutora legal. Telèfon
- Professions
- Nombre de germans i posició que ocupa
- Persones que viuen al mateix domicili que l'alumne o alumna
- Persona que pot actuar de traductor. Nom, telèfon, horari.
- Persona que s'està més hores amb l'alumne o alumna i llengua amb què es comunica amb el xiquet o la xiqueta
- País de procedència
- Llengua o llengües familiars i conegudes per la família i l'alumne o alumna
- Contacte/coneixement de les llengües oficials per part d'algun membre de la família

- Problemes greus de salut d'algun membre de la família
- Preocupacions de la família en l'àmbit escolar
- Com ha anat el seu rendiment escolar fins al moment i si estan contents
- Altres aspectes que la família vulga afegir

Característiques personals de l'alumne o alumna

- En quina llengua parla habitualment?
- Comunicació: se l'entén bé quan parla, té riquesa de vocabulari, té bona comprensió
- Salut: malalties generals, visió, audició, operacions, necessita atenció mèdica, problemes respiratoris, al·lèrgies, intoleràncies a determinats aliments, etc.
- Característiques personals: té un caràcter obert, alegre, parlador, pacífic, generós, decidit, responsable, obedient, dominant, dependent dels adults, ordenat, sap resoldre situacions que li representen algun problema, li costa acceptar les dificultats, etc.
- Socialització: té un grup d'amics, relació amb altres companys, li agrada fer amics nous, sap resoldre els conflictes propis de l'edat, participa en activitats extraescolars o de temps lliure educatiu organitzat.
- Altres aspectes que la família vulga afegir

Relacions alumne o alumna amb la família

- Relació de l'alumne o alumna amb els membres de la família
- Es prenen conjuntament les decisions que incideixen en l'alumne o alumna
- Es marquen per part de la família unes normes o límits clars
- L'alumne o alumna atén les normes que es marquen a casa, té rabietes, etc.
- Relació de la família davant les conductes positives o negatives de l'alumne o alumna
- La família dedica un temps a dialogar i jugar amb els fills
- La família dona xicotetes responsabilitats al xiquet/a. Observa si el seu fill o filla té algun problema per aconseguir-les
- Altres aspectes que la família vulga afegir

Hàbits de l'alumne

- L'alumne participa en la seua higiene personal, a l'hora del bany, llavar-se les dents, les mans...
- L'alumne té autonomia per a vestir-se
- Alimentació: menjades que fa durant el dia, a quina hora; desdejuna abans d'anar a l'escola, s'emporta un esmorzar per a l'hora del pati...
- Son: dorm sol, al llit familiar o comparteix habitació i amb qui; quantes hores dorm a la nit, hora d'alçar-se-se i anar a dormir, fa migdiada, té pors o malsons.
- Hàbit lector: té llibres i contes a casa, li llegeixen cada dia...
- L'alumne veu la televisió, quins programes i quantes hores. Té accés a altres pantalles? Quines i durant quant de temps ...
- Activitats a què li agrada jugar, li agrada compartir els joguets, els cuida o els trenca, amb qui juga habitualment, juga a jocs tranquils amb xiquets de la seua edat, li costa relacionar-se, li agrada cantar, ballar, dibuixar...